

Ezt az oldalt gépi fordítással [\[Link\]](#) fordították le. A gépi fordításokban előfordulhatnak az egyértelműséget és a pontosságot potenciálisan csökkentő hibák; az ombudsman nem vállal felelősséget az esetleges eltérésekért. A legmegbízhatóbb és jogilag korrekt tájékoztatásért olvassa el a fenti linken található, angol nyelvű forrásverziót. Bővebb információért tekintse meg [nyelvi és fordítási politikánkat \[Link\]](#).

A Bizottság demokráciáért és demográfiáért felelős alelnöke által kritikus hangvételű sajtómegjelenésekre adott nyilvános válasszal kapcsolatos panasz Európai Bizottság általi kezelésének módjára vonatkozó, 874/2020/MIG. sz. ügyben hozott határozat

Határozat

Ügy 874/2020/MIG - **Vizsgálat megindítása** 29/06/2020 - **Határozat** 26/03/2021 - **Érintett intézmények** Európai Bizottság (További vizsgálat nem indokolt) |

Az ügy az Európai Bizottsághoz intézett azon panaszra vonatkozott, amely aggályokat fogalmazott meg azzal kapcsolatban, hogy a Bizottság demokráciáért és demográfiáért felelős alelnöke hogyan adott nyilvános választ a kritikus hangvételű sajtómegjelenésekre, konkrétan egy horvát betelefonálós televíziós műsor során tett megjegyzéseivel kapcsolatban. A panaszos úgy vélte, hogy az alelnök kijelentései nem egyeztethetők össze biztosi kötelezettségeivel, és elégedetlen volt azzal, ahogyan a Bizottság válaszolt a panaszában felvetett aggályokra.

Az ombudsman megállapította, hogy az alelnök kijelentései úgy értelmezhetők, hogy a média nem közvetíthet és nem tehet közzé kritikus észrevételeket közéleti személyiségekről. Az a tény, hogy a kijelentésekről így vélekedtek, egyértelműen tükröződik a nyilvánosság reakciójában, beleértve ezt a panaszt és az eseménnyel kapcsolatos médiavisszhangot is. Az ombudsman ezért megállapította, hogy a nyilatkozatok nem voltak megfelelőek.

Az esetet követően az alelnök és a Bizottság egyaránt határozottan támogatta a véleménynyilvánítás szabadságát, valamint a tömegtájékoztatás szabadságát és sokszínűségét. Az alelnök továbbá pontosította, hogy nem áll szándékában aláásni a média függetlenségét.

Az ombudsman ugyan üdvözli ezeket a pontosításokat, ugyanakkor sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy sem a Bizottság, sem az alelnök nem kért bocsánatot az esettel kapcsolatban. Ez némiképp hozzájárulhatott volna ahhoz, hogy elismerjék a közvélemény megjegyzésekkel kapcsolatos elégedetlenségét.

Az ombudsman lezárja a vizsgálatát, és felhívja a Bizottságot, hogy emlékeztesse a biztosokat arra, hogy nyilvános nyilatkozatok tételekor kellő körültekintéssel kell eljárni.

A panasz előzményei

1. 2020. április 25-én egy horvátországi helyi televíziós műsor [1] hívója megkérdőjelezte, hogy a Bizottság demokráciáért és demográfiáért felelős alelnöke, Dubravka Šuica [2] hogyan halmozta fel vagyonát.

2. A Bizottság alelnöke behívta a műsort, és kommentálta a róla tett nyilatkozatokat. Egy átirat [3] szerint az alelnök többek között azt mondta a tévéműsornak otthont adó újságírónak: „(...) Szeretném, ha valamilyen módon megakadályozná, hogy ilyen módon beszéljen az ország bármely személyéről, horvát, horvát nőről vagy állampolgáráról. Nagyon sajnálom, ha a műsorod így szeretne népszerűvé válni ... Én vagyok a dubrovniki televízió keresztanyja, és nagyon örülök, hogy az lehettem abban az időben. Nagyon sajnálom azonban, hogy megengedi a polgároknak, hogy szemetet, iszapot, sárt dobjanak rám. Azt is mondta, hogy a hívó, aki az állításokat tette, „természetesen joga van a véleményéhez, de nekem jogom van a védelemhez, és jogom van figyelmeztetni, hogy ez nem helyes” [4].

3. Amikor a TV-műsor nem sugárzott a következő két napban, nyilvános spekulációk merültek fel arról, hogy ez kapcsolódik az incidenshez.

4. Röviddel az incidens után a Bizottság szóvivője egy újságíró kérdésére válaszolva kommentálta az alelnök televíziós műsorban való megjelenését. [6] A szóvivő elmondta, hogy „az alelnök kifejezi és megerősíti a média függetlensége, a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadsága iránti elkötelezettségét, és hangsúlyozni kívánja, hogy a dubrovniki tévéházat a város polgármestereként nyitották meg, így nyilvánvalóan támogatja annak működését”. A szóvivő kijelentette, hogy az alelnök elutasította azt az állítást, miszerint befolyást gyakorolt a televíziós műsor sugárzására.

5. 2020. április 30-án a panaszos horvát állampolgár felvette a kapcsolatot a Bizottsággal, hogy aggályokat fogalmazzon meg az alelnöknek a televíziós műsorban tett nyilatkozataival kapcsolatban, és azt állította, hogy aggodalmuknak adtak hangot objektivitásával és pártatlanságával kapcsolatban.

6. 2020. május 11-én a Bizottság azt válaszolta, hogy „[a Bizottság] és Šuica alelnök rendkívüli jelentőséget tulajdonít a véleménynyilvánítás szabadságának, valamint a tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének, amelyek az Európai Unió Alapjogi Chartájában rögzített alapvető európai értékek”. Hozzátette, hogy a műsor sugárzása óta Šuica alelnök ismételtelen hangsúlyozta, hogy támogatja ezeket a szabadságokat, és nem állt szándékában aláásni a szóban forgó televíziós csatorna vagy újságíró függetlenségét.

7. A panaszos elégedetlen volt a Bizottság válaszával, és az ombudsmanhoz fordult.

A vizsgálat

8. Az ombudsman vizsgálatot indított azzal kapcsolatban, hogy a Bizottság hogyan kezelte a panaszt azzal kapcsolatban, hogy Šuica alelnök hogyan reagált nyilvánosan a kritikus médiavisszhangra.

9. A vizsgálat során az ombudsman megkapta a Bizottság válaszát észrevételeire [7], többek között arra vonatkozóan, hogy miként biztosítja, hogy a biztosok értesüljenek magatartási kódexük szerinti kötelezettségeikről [8]. A panaszos ezt követően észrevételeket tett a Bizottság válaszával kapcsolatban. Az ombudsman figyelembe vette továbbá a Bizottság által a magatartási kódex megfelelésével kapcsolatban kapott két panaszra adott válaszát [9].

Az ombudsmanhoz benyújtott érvek

10. A panaszos úgy ítélte meg, hogy az alelnök televíziós műsorra vonatkozó nyilatkozatai elfogadhatatlanok és ellentétesek az alapvető uniós elvekkel. Amellett érvelt, hogy a nyilvánosság tagjai számára lehetővé kell tenni, hogy kérdéseket tegyenek fel egy politikus vagyonával kapcsolatban.

11. Ami a Bizottság panaszára adott válaszát illeti, a panaszos aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy a Bizottság nem tett kifejezett észrevételeket az alelnök nyilatkozataival kapcsolatban, hanem csupán megismételte, hogy az alelnök megerősítette a véleménynyilvánítás szabadságának támogatását. Véleménye szerint a Bizottságnak nyilvánosan fel kellett volna kérnie az alelnököt, hogy ismerje el hibáját, és kérjen bocsánatot. A Bizottságnak *„hivatalos figyelmeztetést”* kellett volna adnia neki, hogy az ilyen kijelentések elviselhetetlenek.

12. Az ombudsmannak adott válaszában a Bizottság ismételten hangsúlyozta a véleménynyilvánítás szabadságának és a tömeg tájékoztatás szabadságának fontosságát. A Bizottság azt is közölte, hogy nyilvánosan megerősítette, hogy ez magában foglalja a *„közszereplőket kritizáló nyilatkozatok sugárzásának vagy közzétételének szabadságát”*.

13. A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az alelnök tisztázta nyilatkozatait, *hogy „eloszlassa azokat az esetleges félreértéseket, amelyeket a nyilatkozatok a nyilvánosság egyes részein létrehoztak”*.

14. A Bizottság azt is kifejtette, hogy kinevezési eljárásuk keretében a biztosoknak válaszolniuk kell a kötelezettségeikre vonatkozó kérdésekre, és hogy a jelenlegi biztosok többsége kifejezetten utalt a magatartási kódexre [10]. Hivatali idejük kezdetén az új biztosok tájékoztatást kaptak a magatartási kódexről. Emellett az új biztosok kabinetjében (a továbbiakban: kabinet) tájékoztatást kaptak saját és biztosuk etikai kötelezettségeiről, és képzésben részesültek az üggyel kapcsolatban, hogy segítsék biztosukat abban, hogy napi

munkájuk során tiszteletben tartásuk és teljesítésük kötelezettségeiket. A Bizottság azt is hangsúlyozta, hogy a biztosok hivatali idejük alatt és azon túl is adminisztratív támogatást kapnak a magatartási kódex szerinti kötelezettségeikkel kapcsolatban.

15. Válaszában a panaszos kifogásolta, hogy az alelnök nem személyesen, hanem egy bizottsági szóvivőn keresztül fejezte ki támogatását a média függetlensége és a véleménynyilvánítás szabadsága iránt.

16. Ezenkívül a panaszos felhívta a figyelmet arra, hogy az alelnök néhány héttel a szóban forgó incidens után részt vett a horvát politikai párt választási kampányát támogató kampányvideóban, amelyhez csatlakozott [11] Mivel ez szintén ellentétes a magatartási kódexszel, a panaszos megkérdőjelezte, hogy az alelnök valóban ismeri-e a kódexet.

17. Az incidensre adott válaszában a Bizottság elismerte, hogy hibákat követtek el a kampányvideóval kapcsolatban, és ígéretet tett arra, hogy iránymutatásokat dolgoz ki annak tisztázására, hogy a magatartási kódexben meghatározott vonatkozó szabályokat hogyan kell a gyakorlatban alkalmazni [12] .

Az ombudsman értékelése

18. Tekintettel az uniós végrehajtó hatalom legmagasabb rangú köztisztviselői szerepére, a biztosok elvárják, hogy betartsák a legmagasabb etikai normákat [13] . Nyilvános felszólalásaik során biztosítaniuk kell, hogy kijelentéseik ne kérdőjelezzék meg tisztességüket vagy hivataluk méltóságát [14] . A biztosoknak ezért megfelelő mérlegelési jogkörrel kell rendelkezniük nyilvános kijelentéseikben [15] .

19. Ezen elvek fényében és tekintettel a véleménynyilvánítás szabadságának, valamint a tömegtájékoztatás szabadságának és pluralizmusának kiemelkedő fontosságára egy demokratikus társadalomban, az ombudsman úgy véli, hogy el kell kerülni a biztos minden olyan nyilatkozatát, amely a kritikus médialefedettség elfojtására tett kísérletnek *tekinthető* .

20. Miután áttekintette az alelnök szóban forgó televíziós műsorban tett nyilatkozatainak átíratát, az ombudsman úgy véli, hogy azok úgy értelmezhetők, hogy elfojtják a vagyónával kapcsolatos vitát, vagy azt sugallják, hogy a média általában nem sugározhat és nem tehet közzé kritikus megjegyzéseket a közéleti szereplőkkel kapcsolatban. Azt a tényt, hogy észrevételeit ilyennek érezték, egyértelműen tükrözi a nyilvánosság válasza, beleértve ezt a panaszt, valamint az incidenssel és a TV-műsor törlésével kapcsolatos spekulációkkal kapcsolatos későbbi médiavisszhangot.

21. Ezért az ombudsman megállapítja, hogy az alelnök nyilatkozatai nem voltak megfelelőek.

22. Az Európai Bizottság későbbi hivatkozása „*az esetleges félreértésekre, amelyeket a nyilatkozatok a nyilvánosság egyes részein okozhattak*” , szintén nem volt helyénvaló, ami arra utal, hogy a probléma inkább a közvélemény felfogásával, nem pedig az alelnök által választott

szavakkal van összefüggésben.

23. Az ombudsman megjegyzi, hogy az incidenst követően a Bizottság és az alelnök egyaránt határozottan támogatta a véleménynyilvánítás szabadságát és a tömegtájékoztatás szabadságát. Az alelnök pontosítja, hogy nem az a szándéka, hogy aláássa a TV-állomás, az újságíró vagy a szóban forgó műsor függetlenségét.

24. E vizsgálat során a Bizottság tovább pontosította, hogy támogatja a „közzsereplőket kritizáló nyilatkozatok közvetítésének vagy közzétételének szabadságát” is. Az ombudsman sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság ezt csak beavatkozása után tette meg, és nem akkor, amikor a panaszos először felvetette aggályait. Az ombudsman azt is sajnálja, hogy sem az alelnök, sem a Bizottság nem adott ki bocsánatot az esettel kapcsolatban. Ez némileg hozzájárulhatott volna ahhoz, hogy elismerjék a közvélemény nyugtalanságát a megjegyzéseket illetően .

25. Ezt követően az ombudsman elégedett azzal, hogy a Bizottság konkrét, gyakorlati lépéseket tett és tesz annak biztosítása érdekében, hogy a biztosok tisztában legyenek kötelezettségeikkel.

26. A Bizottság elnöke és Šuica alelnök választási kampányvideóban való részvételével kapcsolatos külön aggályokra válaszul a Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy célzott iránymutatásokat dolgoz ki a magatartási kódex helyes értelmezésének és megfelelő alkalmazásának biztosítására. [16] Az ombudsman üdvözli ezt a választ, ami azt mutatja, hogy a Bizottság komolyan aggódik a biztosok etikai magatartása miatt.

27. Az ombudsman azonban ismételten felhívja a Bizottságot [17] , hogy emlékeztesse a biztosokat arra, hogy a nyilvános nyilatkozatok megtételekor kellő körültekintéssel kell eljárniuk.

Következtetés

A vizsgálat alapján az ombudsman az alábbi következtetéssel zárja le az ügyet:

További vizsgálatok nem indokoltak.

A panaszost és a Bizottságot tájékoztatni fogják e határozatról .

Emily O'Reilly európai ombudsman

Strasbourg, 2021. 03. 26.

[1] „A nép hangja” (Glas Naroda).

[2] A TV-műsor egy dubrovnikai csatornán volt, Šuica pedig Dubrovnik volt polgármestere,

[3] Lásd:

<https://morski.hr/2020/04/26/suica-ljuta-nazvala-u-eter-i-napala-voditelja-ja-sam-kuma-vase-televizije/> [Link].

[4] Ez a kivonat az átirat fordítása. Az eredeti horvát nyelvű szöveget lásd az átiratban, lásd a 3. lábjegyzetet.

[5] Lásd például:

<https://www.telegram.hr/politika-kriminal/emisija-u-kojoj-je-dubravka-suica-u-eteru-napravila-ekscen-nije-ukinuta-vo> [Link].

[6] Lásd

<https://www.vecernji.hr/vijesti/glasnogovornik-komisije-komentirao-suicino-javljanje-u-program-dubrovacke-televizije> [Link], a szövivő válaszában rögzítése ebben a cikkben található.

[7] Elérhető a következő internetcímen:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/129654> [Link].

[8] A Bizottság 2018. január 31-i határozata az Európai Bizottság tagjainak magatartási kódexéről:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018D0221%2802%29> [Link].

[9] Az Európai Bizottsággal kapcsolatos 1141/2020/MIG és 1143/2020/MIG panaszok, valamint az elnöknek és a demokráciáért és a demográfiáért felelős alelnökének a horvát választásokat megelőző nyilatkozatai, lásd az ügyoldalt:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/57346> [Link].

[10] Lásd a 8. lábjegyzetet.

[11] Ez a kérdés az 1141/2020/MIG és az 1143/2020/MIG panaszok tárgyát képezte, lásd a fenti 9. lábjegyzetet.

[12] Az 1141/2020/MIG és az 1143/2020/MIG panaszokra adott bizottsági válasz a következő címen érhető el:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/136786> [Link].

[13] A magatartási kódex 2. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

[14] A magatartási kódex 2. cikkének (5) bekezdésével összhangban.

[15] Lásd még a magatartási kódex 5. cikkének (1) és (4) bekezdését és 9. cikkének (3) bekezdését.

[16] <https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/57346> [Link]

[17] Lásd az ombudsman 1419/2016/JN ügyben tett ajánlását arról, hogy az Európai Bizottság nem válaszolt egy cseh állampolgárnak a jogérvényesülésért, a fogyasztópolitikáért és a nemek közötti egyenlőségért felelős biztosnak a Stork's Nest-ügyben („Kauza Čapí hnízdo”) a cseh rádióban tett nyilatkozataival kapcsolatban:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/89218> [Link].